

„Soča“ izhaja vsak peti in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 1.40
Pol leta „ 2.20
Četrt leta „ 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „lanicah“ se plačuje za navadno tristoletno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru

SOČA

Posamezna številka se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah na starem trgu in v nanski ulici in pri opravniku v prodajalnici G. Likarja v semeniških ulicah h. št. 10.

Dopisi in naročnina naj se pošlje opravnistvu „Soča“ Via Seminaris

ini se ne vračajo; dopisi naj jno frankujejo. — Delalcem nepremočnim se naročnina se oglase pri opravnistvu.

Govor poslanca dr. Ferjančiča

(V državnem zboru dne 23. maja 1888)

Visoka zbornica!

Pred jednim letom razvil sem sliko justičnih razmer v deželah, kjer prebivajo Slovenci. Ko bi bil mej tem opazil, da se sodniška oblastva blagovoljno prizadevajo odstraniti grajane neugodnosti, če tudi počasi, vendar stalno, letos bi več o tem ne govoril.

Pa ne gledé na to prigodilo se je v pravosodji v minoletem letu dovolj slučajev, o katerih moram govoriti. In ko bi ne bilo ne to ne ono, že trditve z nasprotni strani zahtevajo, da poveimo svoje mnenje.

Lahko bi se tako pripravili, da bi odgovarjali le na nasprotno trditve. Pričakoval sem, da bode gospod poslanec celjske mestne skupne govoril o slovenskih zemljekupnih vkupjih, ker se je več deželnih zborov pečalo z dotičnim ukazom. Manj pa sem pričakoval, da bode gosp. poslanec kritikoval nekatera imenovanja v pravosodji. Mislim torej, da ta predmet mu je vsilila lastna čestitljivost, kajti visoka zbornica se bode še spominjala, da je staval interpelacijo o imenovanju nekega notarja, ki pa ni imela zaželjenega vspeha, ker imenovanje se ni izvršilo v smislu interpelacije. (Poslanec dr. Trojan: Prav je!)

O tem bom torej govoril. Vendar, kar se tiče slovenskega vkupljanja, moram se pečati z neosnovanimi, a vendar nasprotnimi nazori, ki zaslužijo večjo pozornost, nego razlaganje gospoda poslanca.

Sila njegovoga govora ni bila v posebnem načinu razprave o teh dveh predmetih, temveč v nečudenih zabavljalcah, katere je vrgel Slovanom v obraz. (Živahno odobravanje na desnici). Sila njegovoga govora je bila v razžalitvi, da Slovani nimajo pravotvorne moči, niti pravnega čuta. (Tako je! na desnici).

Gospoda moja! Jaz mislim, da mi pritrdijo vsi Slovani v visoki zbornici (Poslanec dr. Vašaty: Vsi otikani ljudje!), če pravim, da nam je to razžalitev vrgel v obraz najmanj poklicani v tej visoki zbornici. (Živahno odobravanje na desnici). Sam ne bom sodil gospoda poslanca, sklicat pa bi se lahko na sodbo, kojo so izrekli o njem njegovi somišljeniki (Tako je! na desnici), sklicat bi se na „N. Fr. Pr.“ z dne 4. maja t. l. (Veselost na desnici). — Poslanec dr. Vašaty: To ne bi bil dokaz!), vendar mislim, da se ž njegovimi pristaši, ali bolje z onimi, na katere se on obesa (Velika veselost na desnici), strinjamo v sodbi o tem gospodu, in ti bi gotovo njegovih izjav ne hoteli smatrati kot svoje. Toliko o tem gospodu.

Sklenil pa sem govoriti tudi o svojih stvarih in to hočem storiti strogo stvarno. Moral bom kazati na osebe, toda storil bodem to le toliko, kolikor se osebe ne dadó ločiti od razmer, o katerih hočem govoriti. Povedati moram naprej, da žalibog ne bodem mogel govoriti o pravosodnih razmerah Slovanov, ker bi bil preobširen, in to bi ne bilo umestno, ker že nenavadno dolgo trajajo obravnave.

Če se bodem pečal z nadsodiščem v Gradci, storil bom le iz navedenega vzoka. Težavna je stvar, pritoževati se o zanemarjenosti narodovega jezika v uradih in posebno pri sodiščih. Pripisuje se žalibog tem vprašanjem vedno političen značaj, in vendar bi to ne smelo biti; kajti raba kacega jezika v uradu je vprašanje pozitivnega prava in kakovosti pravosodja. (Pritrjevanje na desnici).

In ravno to, ker se pripisuje temu vprašanju eminentno političen značaj, je vzrok, da se razmere ne zboljšajo, da bi ustrezale namenom pravosodja. (Klici na desnici: Žalibog!)

Le ta in tam opazimo napredek, navadno ostaja vse pri starem ali pa nazaduje. Napredek je le pri deželnem sodišču v Ljubljani. Kar se tiče okrožja novomeškega, je slovensko uradovanje precej napredovalo in predsedstvo ga ne ovira; vendar prepušča predsedstvo volji posameznih uradnikov, če hočejo slovenski uradovati ali ne.

Mislim, da je to danes tem neumestnejše, kor so na razpolaganje tiskovine za vse načine postopanja, ki zelo olajšujejo uradovanje. Vendar se sogajo po

njih; slovenskih ustnih vlog ne zapisujejo slovenski, vem tudi, da so v tem okrožju sodišča, ki še v bagatelnem postopanju ne spisujejo slovenskih zapisnikov (Čujte! Čujte! na desnici), in to ni neznan predsedstvu.

Na Koroškem, v okrožju deželnega sodišča celovškega so še vedno one žalostne razmere, katere sem opisoval lansko leto. V prvi seji deželnega zbora je deželni glavar nam očitai, da se potegujemo za svoje sorojake na Koroškem. Deželni zbor mu je živahno pritrdil, ko je trdil, da se za Slovence razmere v šoli, uradu in javnem življenju povoljne, in če ima slovensko prebivalstvo kje v deželi povod pritoževati se, našla se bo v deželi pomoč. (Klici na desnici: Od kod?)

Kar se tiče našega potegovanja za koroške Slovence, povedano je bilo že večkrat, da ni nobene določbe, da se mora poslanec pečati le s svojo kronovino ali le s svojim volilnim okrajem. (Tako je! na desnici).

Dalje je treba pomisliti, da naši bratje na Koroškem nimajo nobenega zastopnika, akoravno imajo tretjino prebivalstva v deželi. Vseh devet zastopnikov Koroške sedi preveč na levi, la ne morejo biti zastopniki in tolmači slovenskega prebivalstva koroškega v narodnem oziru. (Prav res! na desnici).

Še nekaj drugega nam daje povod, da se potegujemo za naše zatirane brate na Koroškem. Slovenski poslanci so se vedlo, tako tudi lahi s posebno gorečnostjo potegovali za koristi svojih bratov na Koroškem. Naši govori so odmevali po dolinah na Koroškem, narod se je ganil in izrekel nam zahvalo; došlo nam je 56 zahval. Mislim, da nam to daje dovolj pravice, da se pečamo s koroškimi zadevami.

Kar pa se tiče ugovora gospoda deželnega glavarja, da so razmere povoljne, moram opomniti na naše obširne razprave, to tembolj, ker se popolnoma strinjamo z onimi, za katere se potegujemo, in če je gospod deželni glavar mislil, da se bo našla pomoč v deželi, ako bodo pritožbe zlasti v uradih, reči moram — sit venia verbo — da je to gola fraza. Kar se tiče uradov, sodnijskih ali političnih, nima deželni zbor o tem nič govoriti in ne more pomagati, ko bi tudi hotel. (Prav res! na desnici).

Pravosodne razmere toraj — da se vrnem k predmetu — ostale so pri starem. Po posredovalcih, katere sem jedenkrat že obširno označil, vrši se občevanje mej sodnikom in slovenskim prebivalstvom.

Če takih posredovalcev, katere sem lahi imenoval mešetarje, slučajno ni pri rokah, če občinskega sluge, ki zna slovenski, — ker tudi taki so na Koroškem, ki ne znajo slovenski, — ni doma ali ima opravilo zunaj urada, pokažejo Slovanu danes kakor nekaj vrata, in mu reko: Uči se nemščine! (Poslanec dr. Trojan: To je jednakopravnost! — Poslanec dr. Vašaty: To je lepa pravna država! — Čujte! Čujte! na desnici.) Ker se vzlic našim pritožbam, akoravno imamo prav — sklicujem se še jedenkrat na zahvalo 56 občin, ki so se pristavile prošnja, da se naj še dalje za nje potegujemo, in se ne damy oplasti (Poslanec Šuklje: In se tudi ne bomo dali!), — razmere na Koroškem ne obračajo na boljše, ker je pravosodnja uprava sama zamutila v minoletem letu za Celovec imenovati slovensčino zmožne sodnike in je imenovala le trde Nemce, moram konkretno govoriti, sklicevati se na osebo in dokazati, da stvari na Koroškem res niso drugačne, kakor sem povedal, da na Koroškem sodnik ne razume ljudstva, ljudstvo ne sodnika. (Poslanec dr. Vašaty: Lope razmere!)

Pri deželnem sodišču v Celovci ne znajo slovensčine predsednik deželnemu sodišču, nadsodniški svetovalec, od osmih svetovalcev pet ali vsaj štirje, svetniški tajnik, od osmih pristavov sedem. (Čujte! Čujte! na desnici).

Jedini slovensčine zmožni pristav je pri mestnem delegovanem okrajnem sodišču. Pri tem sodišču so tudi drugi pristavi in vođa mu je navadno za Celovec imenovani svetovalec (Čujte! Čujte! na desnici), in ti vsi ne umejo slovensčino. — (Poslanec dr. Vašaty: To je hujše nego v Aziji!) Mestno delegovano okrajno sodišče pa opravlja posle okrajnega

sodišča za 18.000 Slovencev v celovski okolici. Jasno je, da jedini slovensčine zmožni pristav ne more zmagati posla, jasno je tudi, da drugi občejuje z ljudstvom le po posredovalcih, tolmačih itd. Je-li čudno, da se postavno zapovedana objava bagatelne razsodbe opušča, in da se je jeden sodnik izjavil: „To je preneumno, kaj naj objavim, jaz ga ne razumem in on mene ne?“ (Čujte! Čujte! na desnici).

Ostali pristavi imajo posla pri deželnem sodišču in navadno vodijo preiskave; in ker nobeden ne zna slovenski, kako naj govore s zatoženci ali pričami kakor po posredovalcih? Izmej 20 sodnijskih uradnikov, ki so nastavljeni pri 11 okrajnih sodiščih s čisto slovenskim ali mešovitim prebivalstvom, jih deset ne zna slovenski. (Čujte! Čujte! na desnici) Tu moram omeniti, da priznamo njegovo jezikovno zmožnost, ako le za slo lomi, ako se le more sporazumeti. Če govorim torej o znanji jezika, treba si je misliti le to znanje. Torej 10 sodnijskih uradnikov na deželi ne more drugače občeovati z ljudstvom, nego po mešetarjih. Jedno sodišče pa sans phrase odklanja vsako občevanje s slovenskimi prebivalci svojega okraja. (Čujte! Čujte! na desnici). To je okrajno sodišče v St. Pavlu. Če imate dva slovenski stranki pravdo pri tem sodišču, ne zgori se to v St. Pavlu, marveč na tak način, da ti ljudje pridejo na Štajersko k okrajnemu sodišču v Slov. Gradci. (Čujte! Čujte! na desnici). Kako se to zgodi, ne morem umeti, ker naši pravdni predpisi ne poznajo sodnijske pristojnosti zaradi znanja ali neznanja jezika; označljivo pa je za razmere na Koroškem, da pošiljajo ljudi na Štajersko. (Klici na desnici: Neverjetno!) Ne bom razpravljala, zakaj morajo ljudje zgubljati toliko časa in imeti toliko stroškov, ampak rečem, da ne bi storil le-ta okrajni sodnik tako, marveč vsi slovensčine nezmožni sodniki, potem bi videli, da ne more tako ostati (Prav res! na desnici), in ne dvomim, da bi se hitro pomagalo. (Dalje prih.)

Dopisi.

V Gorici, 3. avgusta. — Surovost ni samo na deželi doma, kjer človek mnogokrat nimá prilike, da bi se na vse strani takoj opilil in olikal, kakor bi želel; ampak pogosto nahaja se tudi v mes ih, kjer poujajata cerkev, šola in javnost vsakemu dovolj priložnosti, da se navzame plemenitega duha in prijetnih zunanjih oblik, ako hoče. Zdi se celo, da je surovost v mestih v posameznih slučajih večja od one drugod, ker je v večjem nasprotju s tem, kar se dá od človeka v mestu po pravici zahtevati. Uzroki take surovosti so različni, posebno slabi vzgledi, popolna zanemarjenost gledé na blaženje srca, in v prvi vrsti lasti, kateri pod kćenko narodnosti sejejo mržnjo, zaničevanje in sovraštvo do posameznih oseb, stanov in narodov, ki niso enega mišljenja s tem, ki maže v veliko kvar javne pravnote, miru in reda prepotrpežljivi papir. Pogosto bi bilo dobro, ako bi se papir zvil pod peresom človeka, ki rabi svojo duševno izobraženost v to, da hujska izobražene in neizobražene čitatelje do sovraštva in prepira, ter da bi dobro osmodil prste, ki razdirajo spoštovanje, ljubezen in mir med prebivalci ene hiše in ene občine ali mesta. V tem oziru godé se v Gorici velike reči. Nekatero osebo, posamezni stanovi in neki narod, ki nam je najbližji, zgubili so v zadnjih letih skoro popolnoma pravice, katere so jim zagotovljene kot državljanom in poštenim ljudem. Neimenovana družal obsiplje jih s psokami in žugajji ter jih smeši in zasmehuje, kakor stvari, katerim je odločen le še kratek čas življenja. Približno tako se je godilo pred par meseci magistratnemu uradniku Dejmestru, ker se je bil drznil, da je imel pri zadnjih volitvah v mestno starešinstvo svoje nazore in da je po njih ravnal.

Ta mož je javno rekel, da nima zaupanja do mestnih očetov, ki so bili izstopili iz starešinstva, ter da je treba, da pridejo novi možje novih težav na

mesne sedeže. V tem smislu je govoril in delal za časa volitev. A to je moral drago skupiti. Kar je bilo dovoljeno vsakemu mestnemu služabniku, da je namreč po prepričanji, ki ga je imel ali ki ga je dobil, delal na vse kriplje za pristaše ali kandidate vladujoče stranke, to ni bilo dovoljeno možu, ki služi občini vže blizu dvajset let in ki je neomadeževan v vsakterem obziru. Svojo stanovitnost v prepričanji moral je plačati s pikrimi besedami, katere je slišal, in vrhu tega z javnim zasmehom, sramočenjem in pretenjem v listih, ki služijo sveti stvari vladujoče stranke. Neki poulični list, v kateri stiskajo neomikanci in poluomikanci svoje duševne proizvode, katerih bi se sramovali javno priznati kot svoje, izrekel mu je vse, kakor dela pobalin, ki je za grimom skrit in meče blato na miruca potnika, ki gre mimo. Ako so to brali vestni postopači, katerim je list, kakor se zdi, v prvi vrsti namenjen, da jih buni na tisto stran, katero hočejo drugi postopači; tedaj gotovo ni mogel pridobiti g. Delmestri spoštovanja pri svojih someščanih tretjega in nižjega reda. To se je tudi kmalu pokazalo. Neki Mosettig, mestni postopač, pride od tega gospoda ter ga prosi podpore iz mestnih zakladov, katere mu uradnik ni mogel dati. Na to vzame človek kamen ter udari z njim mestnega uradnika tako hudo, da so ga morali odnesti domov. Krepkega domobranca v modernem smislu so pa zaprli, da bo imela sodnija z njim opraviti. Nočemo reči, da so listi s svojim hujskanjem proti Delmestru vse zakrivali, ali brez sokrivde niso gotovo. Kako nasproti so rešeni listi konservativnemu uradniku, posname se lahko tudi iz tega, da celo pri opisovanji nesrečnega prizora so stvar tako zasukavali, kakor bi bili hoteli reči, da je Delmestri zakrivil tako postopanje postopačev, češ da ga je razžalil s svojo znano osornostjo. A reči moramo, da Delmestrova osornost je znana le onim listom in njih dopisnikom, med tem ko vse mesto in mestni uradniki vedó pripovedovati o naravni osornosti nekoga drugega, pred katerim je označeno časopisje na kolenih. Zato je pač umevno, da je ne vidi, med tem ko hitro stakne pri drugih, kar se vjema z njegovimi težnjami.

Iz Št. Ferjana, 29. julija. — Naznanil nam je gospod vikar in podpredsednik vinarskega in sadjarskega društva, da po sv. maši bode predaval v šoli g. popotni učitelj kmetijstva, katerega je vele. slavno namestništvo poslali blagovolilo na prošnjo odbora vinarskega in sadjarskega društva. Brzo po končani sv. maši prideta gosp. župan Konrad pl. Fabris s popotnim učiteljem g. Cotičem, pozdravita g. vikarja, ki je ravno iz cerkve prišel, in po kratkem pogovoru se napotita v šolo. Ljudstva je šlo toliko za njima, da je bila šola kar natlačena. Ko so se poslušalci umirili, začne g. popotni učitelj govoriti o trtni boleznih „peronospori“, ki je vže večino naših vinogradov napadla. Izvrstna misel! — Le škoda, da se ni prej to zgodilo; tako bi si bil znal marsikdo pomagati v tej zadevi o svojem času. Pa bolje je vender pozne, ko nikoli! Zatorej smo jako hvaležni volesl. namestništvu, ki nam je poslalo gosp. učitelja, pa tudi odboru našega vinarskega in sadjarskega društva za lepo misel. Temu nimamo kaj dodati, razen to, da naj nam, če je le mogoče, za vsako večje delo v vinogradih ali se sadjem priskrbi kakšen poduk.

Torej naj mi bode dovoljeno glavne točke tega važnega govora napisati. Ko je g. popotni učitelj začel govoriti o omenjeni bolezni, se je koj vsem poslušalcem prikupil s svojim lepo donečim glasom, s potrebnim kretanjem ter čisto slovenščino, katero je po domače govoril. Povedal nam je, kako se je začela razvijati in širiti po Francoskem in po drugih deželah našega cesarstva; kaj ji služi ali pospešuje njen razvitok, pa tudi kako jo zatreti, kako in kdaj je treba škropiti.

Pokazal nam je tudi s primernim drobnogledom na bolnih trtnih peresih omenjeno bolezen, ki smo jo vsi eden za drugim gledali; pa tudi na tabli nam je narisal primerne glivice, kakor se vidijo pod mikroskopom ali drobnogledom. Po tem je prestopil na drug predmet, in to na grozdje, kdaj naj se trgatov začne; kako naj se zdravo grozdje od slabega loči; kako naj se masti, in obrobka ali odceplja od hlazin; kako in koliko časa naj se pusti vreti ali kuhati; kako naj se presnema; kako in do kje naj se sod nalije; kako in kdaj se prvič pretaka, kako in kdaj v drugo in v tretje itd.; kako naj se sodi hranijo; kako in kdaj žveplajo. Koučno nam je iz zadnjega predmeta vse posnel in zagotovil, da če se bomo po omenjenih pravilih držali, in tako ravnali, se nam ni bati, da budemo imeli slaba in bolna vina. S tem je bil končan tri ure trajajoči govor, ki nam je le prehitro končal.

Zdaj se vzdigne eden odbornikov „vinarskega in sadjarskega društva“ in se primerno zahvali gosp. učitelju za prijetni pouk in veleslavnemu namestništvu, ki je odborovo prošnjo s tem uslišalo, da nam je poslalo naprošenega učitelja. Po tem smo se razšli med seboj govoreč, da bi nam bilo dano vsaj še enkrat pred trgatvijo kaj takega poslušati.

Politični razgled.

Na Dunaji so imeli pretekle dni pruskega diplomata, poslanca pri sv. stolici v Rimu, pl. Schlözer-ja, kateremu so skazovali velike časti. Papežev nuncij, nadškof Galimberti, ki se je pred leti v Rimu pogajal s Schlözerjem radi katolikov v pruskih deželah, šel je poslancu naproti do južnega kolodvora ter odpeljal ga v svoji kočji v „Hotel Imperial.“ Zvečer je bil pruski diplomat nuncijev gost. Drugi dan obiskal je našega ministra zunanjih zadev Kalno-ky-ja ter je ostal pri njem čez eno uro. V torek odpeljal se je dalje.

Razprave o Kuhnovem umirovljenji so politične. Velikanske ovacije in slavnosti, ki so se napravile temu generalu o tej priliki v Gradci, dirnole so jako neprijetno v visokih krogih. Nestrpnost se pričakuje prvih 800 imenovanj med častniki za dan 18. avgusta. Kuhnov naslednik v poveljništvu tretjega vojnega kora je fml. Schönfeld.

Koncem novembra nameravajo imeti na Dunaji splošen katoliški shod za vso Avstrijo, na katerem bi se posvetovali in sklepali o upe- ljavji Kristovih nauk v javno življenje narodov in držav namesto rabskih in framasonskih, ki so zdaj povsod v veljavi. To delo bo težko in ne bo brez zamer; slednjč pa tudi, ali bo vlad- di všeč ali ne.

Prusi počivajo na lavorikah, katere so si pridobili mirnim potom s tem, da so šli v goste k mogočnemu ruskega caru v Petrograd. Ves svet priznava, da Viljelm II. in Aleksander III. nista bila prišla skupaj samo iz uljudnosti ampak da sta se tudi pogovorili o zadevah svojih držav. Ruski listi odločno pripovedujejo, da se je imenovala tudi Bulgarija tiste dni.

Na Nemškem je začelo židom, ki so gos- podarji svetá, nekoliko presti. Ranjki cesar Friderik je bil ud skrivne družbe, kateri so ži- di načelniki; sedanji cesar pa noče posnemati očeta v tem oziru in to preče žide. Skušali so s tem uplivati na cesarja, da so razširili vest, kakor da cesar je društvu že pristopil; ali Bi- smarkov list je na to odločno odgovoril, da to ni res.

Pruski kralj, oziroma nemški cesar, se je bil že pri začetku židom močno zameril, ko je bil odgovoril na čestitko berlinskih za- topnikov, da ga veseli, ko sliši, da se veliko trosi za nove šole in bolnišnice, a da se mu zdi potrebno, da bi se tudi cerkve zidale.

Bavarci, naši najbližnji sosedi na zahodu in dobri prijatelji, praznovali so ta teden stolet- nico, odkar se jim je rodil kralj Ludovik I., kateri še vedno živi v hvaležnem spominu svoje- ga naroda. Slavnost bi se bila morala vršiti vže pred dvema letoma; ali radi žalostnih dogodkov v kraljevi rodovini tistega leta prenesla se je na letos. Ludovik I. je vladal od leta 1825 do 1848 ter je storil premnogo za svojo deželo in za glavno mesto Monakovo. V gospodarskem in cerkvenem oziru je mnogo popravil ter pridobil si sijajnih zaslug, posebno gledé novih stavb, umetnij, ustanov in zavodov. Pomogel je tudi Grkom, da so se osvobodili turškega gospostva in postali sami svoji. K tej slavnosti došle so v Monakovo deputacije z Grškega, z Dunaja, iz vseh bavarskih mest in brez števila ljudstva iz tujih krajev in iz domače dežele. Kralju so postavili na dostojnem mestu kip v naravni ve- likosti. Priredil se je tudi o tej priliki ve- likansk slavnosten spreved po mestu, ki pa ni bil po vsem srečen. V sprevedu bilo je tudi o- sem slonov, ki so se splašili ter napravili ve- liko zmešnjavo med brezštevilno množico. Mnogo je bilo ranjenih, nekateri so celo umrli.

Italija se bavi s svojimi Massaua, deželo tam daleč za Egiptom, ki do zdaj jej ni priue- sla ni medú ni mleka, pač pa mnogo krvavih glay. Za nas je stvar radi tega nekake važno- sti, ker v tistih krajih se plačuje vse z avstrij- skimi tolarji (Marije Terezije). Italija mora ku- povati tolarje na Dunaji (to je, dá jih tam ku- vat), da jih pošilja svojim vojakom v Massaua.

Francija je popolnoma v rokah framasonov oziroma židov, ki ne poznajo boljšega dela od boja zoper katoliško cerkev. Ministerski pred- sednik Floquet je naročil poslušnim organom, naj hujskajo zoper cerkvene naprave, da ima povod nadlegovati in zatirati jih. Navadno se sicer očitno spriča nedolžnost preganjencev, ali kar je minister med tem sklenil in ukazal, se ne razveljavi več.

Ferdinandu Koburškemu v Bulgariji imenu- jejo že naslednika, a do zdaj še le razni listi; dokler kdo drugi ne izpregovori, bo imel mor- da še mirne dneve.

Domače in razne vesti.

P. n. gospode naročnike, ki niso ponovili naročbe za drugo poluleto, prosimo, naj jo kmalu ponové in naj nam pošljejo dotično naročnino da nam ne bo treba ustavljeti jim lista. Pri tej priliki dizeemo se zopet opominjati zamudnike prejšnjih let in preteklega poluleta, da bi vendar enkrat bla- gohotno izpolnili svojo dolžnost nasproti listu, da nam ne bo treba nadaljevati „nove rubrike.“

Duhovske zadeve. Č. g. Alojzij Faidutti dovršil je bogoslovske študije na Dunaji, dosegel naslov doktorja sv. pisma ter vrnil se v Gorico, kjer opravlja začasno službo knez nadškofjskega kapelana. — Č. g. Josip Pavlica dovršil je po dveh letih svoje študije v Rimu, dobil naslov doktorja cerkve- nega prava ter se je vrnil v svojo domačijo, da po preteklih počitnicah odide na Dunaj, kjer dopolni svoje bogoslovske nauke. — Č. g. Marko Vales, spo- vednik na sv. Gori, dobil je vikariat v Branici ob kranjski meji. — Preč. g. Josip Jeram, dekan v Cerknem, oskrbuje ob enem kuracijo Ravno, ki je zdaj bres svojega pastirja; preč. g. Franc Sitar, župnik na Bukovem, pa vikariat v Orehku iz enake- ga uzroka. — Preč. g. Josip Jeram, dekan Cer- kljanski, bo praznoval letošnjo jesen petdesetletnico svojega mašništva. Med duhovstvom iz Cerkljanske dekanije in ono, ki zdaj tam pasaruje, opazuje se precejšnje gibanje iz tega povoda. — Za duhovščino goriške nadškofije bodo letos duhovne vaje v prostorih tukajšnjega velikega semenišča in sicer zad- nje dni avgusta, to je od 27. do 30. Kdor se jih hoče udeležiti, mora se oglasiti do 18. t. m.

Narodno politično društvo „Sloga“ bo imelo svoj letošnji redni občni zbor v ponedeljek 27. avgusta ob 11. uri popoldne v prostorih goriške Čitalnice z navadnim dnevnim redom. Društveniki se uljudno vabijo, da bi se udeležili občnega zbora v obilnem številu, kor tu jim je dana prilika, da se prosto in brez oviukov pogovarjajo o dušnih in gmotnih razmerah naroda slovenskega na Goriškem ter da storijo sklepe, ki se jim zdijo v brambo narodnih, političnih in gospodarskih pravic najpotrebnejši in najprimernejši. Gospodje, ki mislijo sprožiti kako novo misel ali nasvet, so to najbrže uže naznanili društvu- nemu odboru, ki jih je bil k temu pozval vsled dru- štvениh pravil v našem listu.

Vabilo. Vse svoje p. n. gospode posredno in neposredno volilce za državni zbor vabim s tem k shodu, ki bo v nedeljo 19. avgusta v Cerknem in v nedeljo 2. septembra v Bolci po dokončani popoludanski službi božji, pri katerem bom poročal o svojem delovanji v državnem zboru. V Gorici, 2. avgusta 1888.

Dr. Josip vitez Tonkli,
državni poslanec.

Dr. Jožef Maurovich, obče znani goriški zdravnik, dolgoletni mestni starešina in že v tretje izvoljeni mestni župan, za katerega smo pri letošnjih dopolnilnih volitvah glasovali tudi goriški Slovenci, ki smo pripomogli do zmage konservativnim kandi- datom, dobil je najvišje potrjenje in je bil včeraj popoldne v javni seji v navzočnosti vladnega zastop- nika v tretje vmeščen na goriški županski stol, ki mu je bil pred četr letom odrečen po njegovih nižjih, a zopet odkazan po sedanjih mestnih očitih, ki se niso upali prodreti z novim županom na i. Zvečer je svirala mestna godba pred županovo pa- lačo, a pozneje je bil banket pri „Treh kronah“, h kateremu so bili povabljeni vsi p. n. gg. mestni sta- rešine. Z ozirom na ta banket prinesel je uradni list dovtip, kakršen je navaden med nezrelo poluomi- kano poulično mladino. Vemo, da g. župana in naših starašin to ni vznemirilo niti za en trecotek; a ob- žalovati je, da goriško mesto nima v javnih zadevah boljšega svetila od te brlave in dimnate „lanterne“. Nadejamo se, da javno delovanje gospoda župana bo jače od njegovog; spravljevega in humanega pre- picanja, ki kinča njegovo osebo, ter da gg. mestni starešine ga bodo podpirali v tem prizadevanji v ko- rist celega mesta in vseh njegovih prebivalcev. Te- daj se naše nade premenijo v dejanja in županov spomin bo trajen med dobrimi Goričani.

Slavnostni vzpored, po katerem mišl blagosloviti italijansko podporno društvo v Gorici svojo novo, dragoceno in lepo izdelano zastavo, objavil je nedavno list, ki velja kot glasilo v Gorici vladajoče stranke. Po tem bi se slavnost vršila v vrtu in v palači grofa Attemsa, mestnega svetovalca, ter po ulicah goriškega mesta. V nedeljo 16. septembra ob 6. uri zjutraj prehodila bi godba glavne ulice goriškega mesta. Ob 9 $\frac{1}{2}$ bi se shajali rodni in častni udje, kakor tudi deputacije sorodnih društev v Attemsovi palači, kjer bi jih društveni odbor slovesno sprejemal. Blagoslovljenje bi se vršilo v vrtu. Potem bi navzoči z zastavo in godbo šli po gosposki ulici in dalje do hiše baronice Angioline Ritter, v glediskih ulicah, katera bo novi zastavi kumica, ter bi zagodli nekaj skladob v čast visokej gospej. Nato bi se slavnostni spreved pomikal dalje do pošte in nazaj skoz ulice sv. Ivana in Ascoli v Attemsovo palačo. Popoldne od 3 $\frac{1}{4}$ do 5 $\frac{1}{2}$ bi svirala godba in srečkalo bi se 20 dobitkov; potem bi bila splošna zabava in ples, h kateri bi bil prost vhod vsakemu, ki bi plačal vstopnino 20 kr. Tako se glasi vzpored, v kolikor je do zdaj objavljen; ali pa ostane tak ali ne, se ne more vedeti, ker društvo kot tako ni do zdaj še nič objavilo, da bi mi vedeli. Mogoče torej, da ostane pri tem; mogoče pa tudi, da se še kaj spremeni. — Ker se kažejo za javne slavnosti boljše časi od nekdanjih dni, oglasilo se je, kakor se govori, tudi „Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici“, da bi se mu privoščilo, kar se drugim ne odrekuje. Ko kaj gotovega zveemo o tej zadevi, ne zamolčimo svojim čitateljem, kako reči stojé.

„Corriere“ prinesel je zopet članek poln strupa proti goriškim Slovincem, v katerem razpravlja, da Italijani so Goričani, Slovinci pa tujei v Gorici, da torej Italijani imajo pravice meščanov, Slovinci pa ne, da vsled tega „Mutuo Soccorso“, ker je italijansko, sme blagosloviti svojo zastavo, ne pa „Podporno društvo“, ker to je slovensko. Kako sodi visoka vlada na podlagi avstrijskih zakonov o prostem domovju, o domovinski pravici in o ščuvanju take izjave, ne vemo; to pa vemo, da „Corriere“ ni nalezl na nikako oviro, ko je to krivično in nevarno načelo zabil med svet. Nemške goste so „Italijanci“ uže pregnali iz mesta vkljub naporom delavne „Kurgesellschaft“; zdaj so se spravili na Slovence; s kakim vspehom, bo odvisno od njih morebitnih pomočnikov in od pravične stvari. Gotovo je, da meščanstvo noče imeti nikakega opravka s takimi hujskači „Corriere“ ni glasilo goriškega mesta, ampak neke klike a' svotjati!

V prvostolni cerkvi goriški, kateri župniku je monsignor Štefan Kafol in kateri sta c. k. major v pokoji Karol vitez Catinelli in c. k. vpokojeni profesor verstva č. g. Anton Sessich skrbna ključarja, opazujejo se v zadnjih časih vsakovrstne poprave in oplešave. Potem ko je bil tlak pred velikim altarjem preteklo pomlad ves prenovljen, dobila je cerkev za stranske altarje 24 krasnih ulitih svečnikov, katere naj si ogleda vsak cerkveni oskrbnik, ko pride v Gorico. Hvala za to umetno, ukusno in razmeroma jako ceno delo gre gosp. Albertu Samassi v Ljubljani, ki se je pokazal mojstra v tej stroki in zasluži vse p. iznanje.

Porcijunkola (odpustek sv. Frančiška) obhajala se je tudi letos pri oo. kapucinih in na Kostanjevici pri oo. frančiškanih z veliko slovesnostjo med mnogoštevilno udeležbo duhovstva in vernega ljudstva. Lep izgled dal je višji pastir, ki je enako drugim vernikom udeležil se že na predvečer pobožnosti na Kostanjevici. Z veseljem moremo zabeležiti, da ta cerkvena svečanost in pobožnost se obhaja v Gorici od leta do leta z večjim ognjem in večjo udeležitvijo. Tudi na Sv. Gori in v Križi Vipavskem bila je udeležitev obilna in jako tolažiljiva za naše čase.

Domači polk kralj Milan srbski št. 97 zapusti naše mesto prihodnji ponedeljek 6. t. m. na vse zgodaj ter pojde k navadnim letnim vajam v Postojino, odtod pa v Pulj, kjer je bival uže več let. Od hrabrega rojaka dobili smo drobno pesmico, v kateri opova odhod iz Gorice ter se poslavlja od ilirkega mesta in raznih njegovih prebivalcev. Žal, da radi pomanjkanja prostora je ne moremo ponatisniti v vsem njenem obsegu. Vrlim rojakom želimo najsmrečnejšo pot ter da bi se kmalu zopet vrnili k nam, kjer so se šutili v resnici domače.

Gluhonemnica goriška imela je navadno do letos vsako leto meseca avgusta konceletno javno preskušnjo; letos pa te preskušnje ne bo in zana-prej bo sploh le vsako drugo leto, ker zavod gluhoneme otroke le vsako drugo leto v zavod z nova sprejema in odpušča.

Študije so drage; vendar to ne ovira nekaterih naših mestnih očetov, posebno jezičnih doktorjev, da bi ne priporočali vedno daljših studij, bodisi v raznih odsekih, bodisi pred sodnijo. Celo uradni list tarna in jadikuje, da smo brez zadostne vode in da se moramo le obilnemu letošnjemu deževju zahvaliti, da nismo radi pitne vode v večjih stiskah; in vendar je nekaterim mestnim očetom več na tem, da

bi so pravdali in pripravili s preblagorodnim gospodom Alfredom grofom Coroninom, ki uže 50 let pušča mestu sedanjo vodo brezplačno, kakor pa da bi se z njim mirnim potom pogodili ter prazali mu za neprecenljivi dar zdrave pitne vode, katero namerava mestu prepustiti, spodobno odškodnino. Mestnim očetom, katere smo letos izvolili, gre hvala, da so spoznali, kaj je za mesto dostojno, ter da so sprožili nasvet, naj se ponudi visokorodnemu gospodu grofu 30.000 gl. kot odškodnina med prijatelji za neprecenljivi dar izvrstne pitne vode iz Kronberga. Med starimi starešini našlo se je toliko modro mislečih mož, da so z novimi vred imeli večino za rečeni predlog, med tem ko so drugi trdili v tem prepričanji, da rajši tožiti se ko plačati več nego 20.000 gl. Tožba bi v petih letih stala gotovo 10.000 gl. in tako bi bil zgubljen denar, čas in — voda za 5 let, z vodo pa tudi zdravje in morda celo življenje mnogih revežev.

Govori naših državnih poslancev marsikaj razkrijejo, česar bi mi sami ne smeli opisovati, zato smo ponatisnili že Šukljejev, Klunov in Gregorčev govor, v kojih so opisane velike dobrote, ki se nam gode v šolstvu; danes pa smo pričeli ponatisniti Ferjančičev govor, koji navaja reči, ki se gode Slovincem v uradnih. S tem namreč hočemo izbuditi nekoliko več čuta za naše pravo.

Zgubil je neki učenec kmetijske šole slov. oddelka preteklo sredo ob 9. uri zjutraj blizu kapucinov devet gold. Kdor jih je našel, prosil se prav uljudno, da jih izvoli vročiti g. Žepiču, začasnemu vodji kmetijske šole v Gorici.

Morske kopeli v Gradu ali Gradeži omenili smo že opetovano jako pohvalno, ker imajo v resnici sijajne vspehe v škrofuloznih boleznih in ker se odlikujejo po svoji čistoti in krepilni moči tudi za zdrave. Radi tega prihaja vsako leto več tujcev iz bližnjih in daljnih krajev, da si iščejo tam zdravilja ali pa pomoči, da si ga ohranijo. Znano je, da je tudi letos v onih kopelih nad 130 otrok, katerih dobro polovico je poslal tja goriški odbor za dotični zavod, drugo polovico pa Dunaj. To je dalo povod, da se tudi za občevanje med malim otoičjem v lagunah in med kopno zemljo bolje skrbi nego v prejšnjih časih. S postaje južne železnice v Ronkah (Ronchi pri Tržiči) odhaja poštni voz skoz Oglej v Cervinjau ter vozi tudi ljudi po nizki ceni. Iz Ogleja v Gradež in obratno vozi pa vsak dan trikrat posel. a parnik, ki se drži naslednjega reda: iz Gradeža odide o 5. uri in 30 minut zjutraj, ob 10. uri predp. in ob 2. pop.; v Oglej dospo ob 6. uri in 45 minut zjutraj, ob 11. uri in 15 minut predpoldne ter ob 3 urah in 15 minut popoldne. O nedeljah in praznikih odpluje parnik tudi še ob 6. uri in 30 minut zvečer ter pride v Oglej ob 7. uri in 45 minut. Iz Ogleja pa odhaja imenovani parnik ob 8. uri zjutraj, ob 11. uri in 45 m. predpoldne ter ob 4 urah in 30 minut popoldne, in pripluje v Gradež ob 9. uri in 15 minut predpoldne, ob 1 uri popoldne ter o 5. uri in 45 minut zvečer. O nedeljah in praznikih odide pa še ta parnik iz Ogleja ob 7. uri in 50 m. t zvečer, ter dojde v Gradež ob 9. uri in 5 minut. Ta vožnji red velja poleti, za jesenski in zimski čas velja drug urnik. S tem podjetjem je jako olajšano občevanje med kopno zemljo in otokom, ki je že marsikomu prinesel zgubljeno zdravilje ali pa mnogo pripomogel, da si je kdo zdravilje ohranil do poznih let.

Mariborski knezoškof vzvišeni gospod Maksimilijan Stepisch negg praznoval je večeraj v Mariboru prav slovesno petdesetletnico svojega mašništva. Stolni kapitel mariborski razposlal je bil valbila vsi duhovščini obširne škofije, v katerem je bilo zaznamovano, kako naj se ta slavnost obhaja. Muogo duhovščine je došlo v Maribor, da se je poklonila svojemu višjemu pastirju ter da mu je v slovesni avdijenci izrazila svoja najsmrečnejša čestitanja. Sivolasi knezoškof je služil slovesno službo božjo ob 10. uri predpoldne v stolni cerkvi, katere se je udeležila navzoča duhovščina, razna dostojanstva in nebrojao ljudstvo. Potem je bil sprejem v knežji palači, kjer je pristopila duhovščina ter uradi in razni zastopi. Knezoškof Stepischnegg pridobil si je v svoji škofiji med drugimi mnogo zaslug za katoliško odgojo ženske mladine, kateri je priskrbel izvrstnih učiteljic z velikimi osebnimi in denarnimi žrtvami. Tako delovanje bo plodonosno za cele rodove in je posebno v časih, ko veljajo o ljudski šoli krivi nazori, prepotrebno. Veliko je žrtvoval tudi za popravo stolne cerkve v Mariboru, ki se je pred leti vsa prenovila.

V Mirnu pri Gorici so imeli preteklo nedeljo ples. Navadna godba nekatarim ni zadostovala, zato so nekateri dobrovoljci privedli s pestmi, kozarci, okni in vrati še drugo, za katero jim bo treba najbrže še odgovarjati pred sodnijo. Ker je bila noč prekratka, plesali so nekateri še drugi dan v ponedeljek, s čigvim dovoljenjem, nam ni znano. 12. avgusta pripravljajo zopet ples (pod Gradom); 23. sept. na kvaternico hočejo imeti pa kar tri pleso, kor tisti dan dojde v Miren iz vse okolice mnogo ljudij radi cerkvene svečanosti na Gradu.

Iz Kobarid dobili smo žalostno poročilo o več nesrečah, ki so se te dni prigodile. Neki voznik iz Kreda, Štefan po imenu, je med Kobaridom in Trnovim na vozu zaspal ter tako nesrečno pod voz padel, da mu je šlo kolo čez glavo in da je pri tej priči umrl. V Dreznici ponošrečil se je neki božjasten človek, ki je v strmi senožeti kosil seno. Ko ga je b. žjast prijela, se je zavrnil ter valil se po strmini, da se je popolnoma ubil. Na Livku je nekdo tako nespretno streljal z možnarjem, da mu je roko odtrgalo.

Družba sv. Cirila in Metoda imela je svoj letošnji občni zbor na Ptuj 29. t. m. Udeležitev bila je jako obilna; iz bližnje okolice došlo je mnogo ljudstva. Pri banketu slišale so se razne napitnice in govori v prosep društva. Občni zbor vršil se je mirno in nasveti so bili sprejeti enoglasno.

Zalaganje c. k. vojaštva s potrebnimi rečmi godilo se je do zdaj večinom po bogatih prekupčevalcih, ki so delali državi visoke račune in so dajali kmetu pridelovalca le malo zaslužka. Vojaško upravnštvo pa želi, naj bi občine sprejele, kolikor je mogoče, tako zalaganje v svoje roke in naj bi tako odprle pridelovalcem pot do boljšega trga z domačimi pridelki. V ta namen oddajalo se bo tudi v tukajšnjem vojaškem skladišču zalaganje vojakov v Gorici in v Gradišči sè senom, sè steljo in sè slamo za slamnike za čas od 1. sept. t. l. do 31. avgusta 1889. Natančnejši pogoji razvidni so pri vojaški upravi v rečenem skladišču ali pa se dobé od tam po pošti proti povrnitvi poštnih in tiskarskih stroškov (4 kr. od pole). Kmetovalce in občine opozarjamo na te razprave in ponudbe.

Iz Kanala dobili smo gledé bližajočih se novih občinskih volitev precej oster dopis, katerega pa nismo priobčili, da se različni pobožani duhovi preveč ne razburijo.

Cesarjevo štiridesetletnico mislijo napraviti v Kanalu združene vse občine sè sodelovanjem čitalnice, veteranskega društva in požarne brambe. To bo gotovo lep vzgled vzajemnosti, ki obeta tudi lep vspeh.

Živinskega zdravnika sè sedežem v Tolmiu dobi okraj tega imena. Emil Zuttioni v Gorici imenovan je začasno za to mesto, katero naj bi oskrboval z najboljšim vspehom.

Veteranskega društva podružnica v Tolminu napravi dne 5. avg. t. l. ob 3. uri popoldne javno tombolo. Tombola bo 20 gl., činkvina 10 gl. Kartela stane 10 kr. Čisti dohodek je namenjen podružnični blagajni. Pri neugodnem vremenu se tombola odnese na naslednjo nedeljo.

V Tolminu, 30. julija 1888.

Predstojništvo.

Utonil je blizu Kobarida med Iderskem in Ladri v Soči, ki je bila preteklo soboto nenavadno narastla, 23leten kosec Peter Škočir z Vrsna, ko je hotel zvečer, vračaje se domov, prebroditi Sočo. Drugi možje so mu odsvetovali, naj ne brodi Soče, ter naj gre rajši na most, če tudi je dalje; ali mladi mož je preveč zaupal na svojo moč, se ni dal pregovoriti in je moral pustiti življenje v deroči reki. Z levega brega široke reke so videli, kako se je mož boril z valovi, in kosa, katero je imel čez ramo, je še nokaj časa kazala, kam ga je voda vlekla, ali pomagati niso mogli, in trupla ponesrečenca niso bili še dobili, ko nam je bila poročena ta nova nesreča.

Nesreče s topiči se tako pogosto ponavljajo, da nazadnje bo morala gosposka streljanje s topiči popolnoma prepovedati, ako občinstvo ne bo hotelo biti previdnejše v tem poslu. Pretekli teden pripeljali so v tukajšnjo bolnišnico zopet dva mladeniča, ki sta se ponesrečila pri tem delu. Enemu je roko skoro popolnoma zdrobilo.

Oznanilo.

Ravnateljstvo zastavljavnice (Monte di pietà) ustanovljene po grofu Thurnu v Gorici naznanja, da boče dne 10. septemb. t. l. začela javna dražba (kant) nerešenih zastav II. četert leta 1887. t. j. tiste, ki so bile zastavljene meseca aprila, maja, junia 1887.

V Gorici, dne 2. avgusta 1888.

Št. 490.

Razpis učiteljskih služeb.

V tem okraji se s tem razpisuje:
a) mesto učitelja-voditelja dvorazrednice na Serpenici;

- b) mesto učitelja-voditelja enorazrednice v Podbrdu;
 c) mesto učitelja v Kobaridu;
 d) mesto potovalnega učitelja za Reko-Police;
 e) mesti podučiteljev v Kobaridu in v Bovci;
 f) mesto podučitelja ali podučiteljice v Volčah.

Prosilci za mesto pod a) in b) morajo biti sposobni učiti tudi verstvo; oni za mesto pod c) pa dobro izurjeni v godbi na gosli, ker je učiti gosli gojence c. k. pripravljavnice.

Dohodki prvih 4 mest so III. plačilne vrste. Potovalni učitelj dobival bode 100 gl. odškodnine za poti.

Prošnje s postavnimi spričevali naj se uleže pri podpisnem v dobi 6 tednov po razglašenju razpisa v časniku „Osservatore Triestino“ po predstavljenih oblastnijah.

C. k. okrajni šolski svet v Tolminu,
 dne 27. julija 1888.

Naznanilo.

Podpisani naznanjam svojim rojakom, goriškim Slovencem, in drugim prijaznim sosedom, da imam bogato založeno štacuno vsakovrstnega jedilnega blaga na Trgu sv. Antona, ter da se dobiva pri meni vse po najnižjih cenah in blago najboljše vrste. Zato prosim, da bi me slavno občinstvo blagovolilo počastiti z mnogimi naročili, in obetam, da bo gotovo zadovoljno z dobrim blagom, nizko ceno in točno postrežbo. Svojim bratom Slovencem in drugim miroljubnim poštenim sosedom preudani.

V Gorici, 1. avgusta 1888.

ANTON SAKSIDA,
 na Trgu sv. Antona.

Krava na prodaj

pri hlapci deželne kmetijske šole slovenskega oddelka. Krava je prav lepa pingavskega plemena s teletom, stara je 3 leta. Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri zgoraj imenovanem.

Na drobno in na debelo.

Jožef Culot

v Gorici v Raštelji;

obilna in mnogovrstna zaloga norimberških, galanterijskih, malih reči in igrac.

Največi izbor blaga za raznoščke (havzirarje) kramarje, čevljarje in krojače, potem molkov, svetih podob, roženkrance itd.; priporoča svoje veliko zalogo urea ali lepoticij, tapecerij, olupševalnega papirja kakor tudi zlate in srebrne podlega za mrtvaške truge po fabričnih cenah, veliko zalogo sveč in veliko zalogo čevljev vsake sorte za male in velike cene in može itd.

POSEBNOST

VRTNA SEMENA

vsake vrste in gotove dobrote.

Cene tako nizke, da se ni bati tekmovanja.

Na debelo — na drobno.

„SLOVANSKI SVET.“

slovenski časopis, ki izhaja dne 10. in 25. vsakega meseca na 16. velikih straneh, objavlja politične članke in spise kulturne vsebine, kakor tudi so za našo in sedanjo dobo, zlasti avstrijskim Slovanom, jako potrebni in važni. Priobčuje prevode slovenskih del, dopise iz slovenskih dežel in držav, vesti, dogodke in slovensko književnost. Cene je nenavadno nizke.

„Slovanski svet“ stoji: za celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 60 kr., za četrť leta 75 kr. Naročnina se pošilja upravništvu „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani.

Izdajatelj: Fran Podgorin-k

Čudovite kapljice

sv. Antona Padovanskega

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrudovratneše žledčne bolesi. Prav izvrstno vstrozajo zoper hemoroide, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadležnostih, zoper beli tok, božjast, zoper bitje srca ter čistijo pokvarjeno kri. One ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajejo se v vseh glavnih lekarnah na svetu; za naročbe in pošiljave pa edino v lekarnici Cristofoletti v Gorici, v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. B. Rovis in v lekarni Alla Ma-donna v Korminu.

Epa steklenica stane 30 novcev.

Hiša na prodaj

v Gorici pri Sv. Roku, via Canonica št. 6, z dvoriščem in vertom; ima vse komoditete za zasebnika, kakor tudi za obert ali trgovino. Cena primerno nizka. Podrobno pové uredništvo

KMETOVALEC

je edini slovenski, gospodarski list s podobami, ki izhaja dvakrat na mesec na celi poli. In prinaša poljedelsko, živinarske, vinarske in druge članke, gospodarsko novice ter daje naročnikom svojim dobre gospodarske svete. „Kmetovalec“ stoji ná leto 2 gl., za gg. učitelje in knjižnice ljudskih šol pa le 1 gl. Naročniki, ki vstopijo med letom, dobe vse izišle številke tistega letnika.

KMETOVALEC.

Delovna gospodarski list s priplo „Vrtar“
 Vrtnarje in kmetovalec
 je list s podobami, ki prinaša sadjarske in sploh vrtnarske članke in izhaja dvakrat na mesec. „Vrtnarja“ dobe naročniki „Kmetovalca“ zastoj.

VRTNAR

je list s podobami, ki prinaša sadjarske in sploh vrtnarske članke in izhaja dvakrat na mesec. „Vrtnarja“ dobe naročniki „Kmetovalca“ zastoj.

ZBIRKA

DONAČIH ZDRAVIL,

kakor jih rabi slovenski narod.

S poljudnim opisom človeškega telesa,

Izdal in založil Dragotin Hribar.

Odobril dr. Edvard Benedičič, nadzdravnik usmiljenih batov v St. Vidu na Koroškem.

Ta slovenskemu narodu zelo koristna knjžica dobiti je v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani, Gospodske ulice št. 12. — Stane 40 kr., po pošti 45 kr.

OZNANILO.

Naznanjam prav udano slavnemu občinstvu, da 16. julija t. l. sem prenesel svojo zalogo hišne oprave, zrcal, podob, tkanin itd. itd. v ulico Contavalle h. št. 2 poleg kavarne Schwarz, nasproti gostilni pri „Ogerski kroni“.

V Gorici, 18. julija 1888.

Valentin Cappellani.

Samo sredi Raštelja št. 7.

ANTON POTATZKY

V GORICI.

Zaloga norimberškega drobnega blaga

razprodaja na debelo in na drobno.

ZA POLETJE

SEMENA

razne detelje, olupševalne in zarastilne trave, krmno repo in razna zelenadna semena.

Samo sredi Raštelja št. 7.

Radenska kislá voda in kopališče.

Radenci na slov. Štajerskem ob vznožji Slovenskih goríc.

Kot zdravilna voda.

Radenska kislá voda ima med vsemi evropskimi kislíci največ natrona in litija. Posebna njena lastnost je, da pomaga pri vseh boleznih, ki dobi človek vsled prevelike kisline v svoji vodi, kakor pri hudici, pri kamnu v želodcu, mehurji in ledicah, ter je neprecenljivo zdravilo pri zlati žili, pri boleznih v mehurji pri zasliženjih, kadar se napravi kislina v želodcu in črevesu, pri vredu katarh in živčnih boleznih.

Kot namizna voda.

Vsled obilne oglene kisline in oglenokislatega natrona, prijetnega okusa in pijača. Pomešana s kislím vinom ali s sadnim sokom in sladkorjem je močno šumeča, žejo gaseča pijača, kojoj imenujejo mineralni šampanjec.

Obvarevalno zdravilo.

Jako razširjena je in mnogo se rabi radenska kislá voda kot varstvo in zdravilo zoper davico, škrtico, mrzlico in kolero.

Kopeli in stanovanja.

Kopeli se prirejujejo iz železnate in kislé vode z raznovratno gorkoto. Skušnja učí, da pomagajo posebno zoper: hudico, trganje po udih, ženske bolezni, pomanjkanje krvi, bledico, histerijo in neplodovitost. (Cena kopeli 35 kr., cena za eno sobo 80 kr. do 1 gold.)

Ogljeno-kislí litij kot zdravilo.

Liter radenske kislé vode ima v sebi 0.06 gr. dvakratno ogljeno-kislóga litija, to je množina, ki se težko prekorači pri enkratnem zavžitku. Kolike vrednosti je ta jako močan lužnik kot zdravilo, dokazujejo Garrodovi poskusi, ki so se vsestranski potrdili. Položil je koščke kosti in hrustancev od protinastih bolnikov v enako močne tekočine kalfja, matrona in litija. Prvi dve niste skoraj nič vplivali, slednja pa tako odločno, da so bile protinastih snovi navzete kosti v kratkem prostu vse nesnagge. To ga je napotilo, da je začel poskušati z litijem pri protinastih bolnikih, kojih scavnische prevlake so postajale vedno manjše ter konečno popolnoma prenehale. Vspehi, koje so dosegli pri enačih razmerah tudi drugi zdravniki.

Cenike razpošilja zastoj in franco kopališče radenske slatine na Štajerskem.

V zalogi ima kisló vodo P. Sollinger v Trstu.